

Den sidste sag på dagsordenen var:

10) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 29:

Forslag til folketingsbeslutning om stop for asyl til udlændinge, der er dødsdømt for terrorvirksomhed.

Af Tom Behnke (FP) m.fl.
(Fremsat 24/10 95).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Det forhold, at en asylansøger ved en tilbagevenden til sit hjemland risikerer dødsstraf for en borgerlig, eller måske skulle jeg sige personlig forbrydelse, vil ikke i sig selv berettige den pågældende til asyl. Det afgørende er, om dødsstraffen er udtryk for en asylbegrundende forfølgelse af den pågældende. Dog følger det af udlændingelovens § 10, at der ikke kan ske udlevering, hvis en dødsstraf vil blive fuldbyrdet. Det vil sige, at der altså allerede i dag efter udlændingeloven er mulighed for at afslå en udlændings ansøgning om opholdstilladelse med den begrundelse, at den pågældende i udlandet er dømt for alvorlig kriminalitet.

Jeg skal blot sige, at regeringen kan ikke tilslutte sig beslutningsforslaget.

Dorte Bennedsen (S):

Det er tydeligt, at både populismen og forenklingen har haft godt fat i Fremskridtspartiet, da de producerede den stribe af forslag, vi har til behandling her i dag. Stop for asyl til udlændinge og tilbagekaldelse af opholdstilladelse til dem, der har den, hvis de er dødsdømt for terrorvirksomhed – det er, hvad de nu foreslår med beslutningsforslag nr. B 29.

Men de forbigår, at de danske regler som udgangspunkt ikke giver opholdstilladelse til mennesker, der i udlandet er dømt for kriminalitet, der ville føre til udvisning, hvis dommen var faldet her i landet. Det er den ene side af det.

Den anden er, at der i forslaget overhovedet ikke er nogen overvejelser om, hvorvidt Danmark, som selv har afskaffet enhver form for dødsstraf, skal udlevere mennesker, der har en sådan straf hængende over hovedet. Der er overhovedet ingen overvejelser om, hvorledes man definerer terrorvirksomhed. Det siges i bemærkningerne:

»Det er en helt uholdbar situation, hvis der blandt terrorister overalt i verden breder sig den opfattelse, at man kan beskytte sig mod andre landes lovlige myndigheder ved at opnå politisk asyl i Danmark, hvis man er forfulgt af myndighederne i sit hjemland. En sådan politik kan også give os problemer i forhold til andre landes myndigheder, der naturligvis har krav på at få de pågældende udleveret.«

Hvis Fremskridtspartiet virkelig mener, hvad de har skrevet her, så er det den hidtil klareste udmelding fra dem om, at de ønsker hele flygtningebegrebet ophævet. Et land som eksempelvis Sudan, der begår den ene grove overtrædelse af menneskerettighederne efter den anden, skal blot i en mere eller mindre skinproces dømmes en politisk modstander for terrorvirksomhed, og så vil Danmark naturligvis sende den pågældende retur, også til en dødsdom.

Det er essensen af forslaget. Det er usmage ligt, og det er lavpunktet af, hvad Fremskridtspartiet hidtil har præsenteret Folketinget for.

Birthe Rønn Hornbech (V):

Forslaget vedrører et af den politiske tilværelses mange dilemmaer. På den ene side føler vi vel alle afsky for terrorisme og ønsker at bekæmpe den og forhindre, at terrorister volder skade på andre – hvis vi ellers kan blive enige om, hvad terrorisme er. For det er jo, som også fru Dorte Bennedsen var inde på, et af forslagens mangler, at man ikke definerer, hvad terrorisme er.

Hvis terrorisme, sådan som det kunne se ud efter forslagsstillernes formulering, blot er dette, at en diktaturstat konstaterer, at nogle er terrorister, uden at der overhovedet er nogen retssikkerhedsgaranti, og så skal der idømmes dødsstraf, så er vi jo ikke enige.

Men altså, lad os holde os til, at vi kunne blive enige om, at der var tale om terrorister. Vi ønsker så på den ene side at bekæmpe denne terrorisme, men samtidig er vi i Danmark på den anden side imod dødsstraf, og vi udleverer ikke forbrydere til hjemlandet, hvis de bliver idømt dødsstraf.

Hvis dog bare Fremskridtspartiet havde givet en antydning af, at der var et dilemma her, så havde vi måske kunne tage forslaget en lille smule seriøst, men det har man ikke medtaget i bemærkningerne. Som sædvanligt er det fuldstændig ensidigt. Man peger alene på én løsning: Stop for asyl.

Naturligvis er terrorisme et stort problem; det er internationalt, og det må behandles internationalt. Derfor ser vi naturligvis også gerne internationale aftaler, der indeholder muligheder for, at man kan sende dødsdømte tilbage med aftale om, at dødsstraffen konverteres til en livsvarig straf. For naturligvis er det helt utilfredsstillende, hvis terrorister bare kan få et fristed i Danmark og fortsætte deres aktiviteter herfra.

Allervigtigst er det derfor, at der internationalt arbejdes for bekæmpelse af terrorisme og for ens rettergang, så det ikke kan betale sig for de domfældte at rejse fra ét land til et andet.

Derfor støtter vi naturligvis også EU's målsætninger om en forstærket indsats mod terrorisme, og jeg vil gerne i den forbindelse, da der har været møde og snart skal være det igen, spørge ministeren, i hvilket omfang Danmark har rejst det problem, vi diskuterer her i dag, og hvad den danske regering har haft af forslag for at forhindre, at internationale terrorister får fristed i demokratiske samfund.

Det er jo meget godt, at man i EU, som vi kan se i dagsordenerne, arbejder for fælles regler for, at småfiskene inden for forbyrderverdenen bliver udleveret, men det hjælper jo ikke meget, hvis ikke terroristerne kommer bag lås og slå, uanset hvorhen de flygter.

Vi finder derfor, uanset at hele forslaget, som det er udformet, er utrolig forenklet, at der er et problem her, og der er et dilemma, men det løser vi altså ikke blot ved at fralægge os ansvaret og sige nej til asyl. Dertil er problemet ganske enkelt alt for alvorligt. Det eneste, vi kan pege på, er, at man må forsøge, om man kan indgå fælles aftaler om, at disse terrorister, uanset hvor de antræffes, sættes bag lås og slå for livstid.

Helge Adam Møller (KF):

Det Konservative Folkeparti ønsker markante stramninger i lovreglerne vedrørende udvisning af udlændinge, som har begået alvorlig kriminalitet. Det fremgik også klart af det beslutningsforslag, vi drøftede for lidt siden, B 28.

Vi er heller ikke interesserede i, at Danmark skal være en slags helle eller en slags fristed for udlændinge, som har begået grov terror eller myrdet andre mennesker og er idømt dødsstraf for dette.

Vi er stærkt betænkelige ved den retstilstand, der tilsyneladende er i dag, og som betyder, at den koldblodige morder, som uden for al tvivl

har myrdet adskillige mennesker, og som er dømt for denne forbrydelse i et andet demokratisk land med normale retssikkerhedsgarantier, alene ved at flygte til Danmark kan leve her resten af sit liv uden nogen sinde at skulle stå til ansvar for sin forbrydelse.

Er det virkelig ret og rimeligt, hvis morderen eller terroristen kommer fra f.eks. Frankrig, Spanien, Israel eller USA? Det vil vi godt sætte spørgsmålstegn ved.

Men det er jo ikke den problemstilling, som Fremskridtspartiet tager op i sit beslutningsforslag. Det er i hvert fald kun en meget lille del af den. Forslaget fra Fremskridtspartiet er langt mere omfattende og må efter konservativ opfattelse under ingen omstændigheder vedtages – fordi det simpelt hen er umenneskeligt.

Og her er jeg meget enig i de synspunkter, fru Dorte Bennedsen fremførte. Jeg siger det meget bevidst, fordi forslaget har nogle konsekvenser, som er helt uacceptable.

Lad mig give et eksempel: Lykkes det for en irakisk statsborger at dræbe Saddam Hussein, verdens mest afskyelige og umenneskelige diktator, er der ingen tvivl om, at han straks vil blive dømt til døden. Skulle det så ved et mirakel lykkes ham at undslippe til Danmark, ja, så betyder Fremskridtspartiets forslag, at han øjeblikkelig skal udvises og sendes tilbage til henrettelse i Irak. Mener man virkelig det?

Lad mig tage et andet eksempel, hvor jeg går lidt tilbage i historien: Havde denne lov været gældende i vort naboland Sverige under Danmarks besættelse fra 1940 til 1945, ville det have betydet, at danske modstandsfolk, som blev dødsdømt for drab eller sabotage mod den tyske besættelsesmagt, og som det måtte være lykkedes at flygte over til Sverige, skulle udleveres fra Sverige for at blive henrettet i Danmark. Synes Fremskridtspartiet virkelig, at det ville have været rimeligt?

Jeg har nævnt disse eksempler for at illustrere, at dette forslag er urimeligt. Det er forenklet, det er firkantet, og det ville, hvis det blev vedtaget, medføre, at Danmark skulle udlevere et antal mennesker til henrettelse i diverse diktaturer og andre ikkedemokratiske lande, hvor retssikkerhed er et begreb, som overhovedet ikke eksisterer.

Når det er sagt, vil jeg godt understrege, som jeg også var inde på i indledningen af min tale, at den konservative folketingsgruppe finder, at der er et problem, når mordere og terrorister kan opnå asyl i Danmark også fra lande, som er

fuldt ud demokratiske og har et veludbygget og retssikkerhedsmæssigt forsvarligt lovsystem.

Derfor vil vi godt opfordre indenrigsministeren til at iværksætte et arbejde eller en udredning, der dels klarlægger, hvordan reglerne og konventionerne på dette område er, og dels undersøger, om der ikke er mulighed for at indføre en regel, der siger, at terrorister eller mordere, som er dømt i eget land, og som er undsluppet til Danmark, kan udvises til dette land under forudsætning af, at det er et demokratisk land og et land, som har tilsluttet sig FN's menneskerettighedskonvention.

I dag er reglerne jo sådan, jf. det svar, som den tidligere justitsminister hr. Erling Olsen gav i Folketinget den 2. marts 1994, at man er forpligtet til ikke at udlevere mennesker til lande med dødsstraf, uanset at disse lande er både demokratiske og har tilsluttet sig menneskerettighedskonventionen.

Det betyder – for igen at tage et eksempel – at var f.eks. præsident Kennedys morder, eller var ministerpræsident Rabins morder undsluppet efter deres ugeringer her til Danmark, ja, så kunne de ikke udleveres til henholdsvis USA og Israel. Og det forekommer måske ikke helt rimeligt.

Vi synes ikke, at den regel er rimelig, og derfor beder vi om, at indenrigsministeren igangsætter det arbejde, som jeg lige har skitseret.

Anne Baastrup (SF):

Det her beslutningsforslag er i virkeligheden et totalt opgør med det traditionelle flygtningebegreb.

Sagen er jo, at hvis man er individuelt personligt forfulgt, er man anerkendt som flygtning.

Fremskridtspartiets forslag vil gå det skridt videre, at hvis man er meget individuelt personligt forfulgt, så meget, at det følges op af en dødsdom, skal man sendes hjem. Det synes jeg er en underlig konklusion at drage.

Jeg må så bare konstatere, at al den snak, Fremskridtspartiet tidligere er kommet med, om, at partiet anerkender, at man *kan* være flygtning – de skal bare sendes hjem igen, når de ikke længere er så meget flygtninge mere – er bare pjat. Fremskridtspartiet anerkender ikke flygtningebegrebet, for hvem er det ifølge Fremskridtspartiets opfattelse, der definerer begrebet terrorisme? Det er magthaverne i det land, man er flygtet fra. Hvem er det, der fastlægger lov-

givningen i det land, man er flygtet fra, f.eks. militærstaten i Irak? Det er jo magthaverne.

Skal man blot acceptere, at fordi magthaverne har besluttet sig for, at en eller anden given lovovertrædelse medfører dødsstraf, så skal man sendes hjem. De siger: Det dér er terrorisme, og det giver dødsstraf!

I Chile kunne man imødesee døden, hvis man var kommunist, da militæret havde magten. Skulle de sendes hjem hele gruppen, blot fordi militæret besluttede sig for, at det var 1: Terrorismen, 2: Død, hvis de vendte tilbage?

Det er en underlig slutning, Fremskridtspartiet drager med det her beslutningsforslag, og jeg synes, at Fremskridtspartiet skulle prøve at overveje, hvad det egentlig er, man vil med en flygtningedebat overhovedet, for det, man her kommer frem til, er, at man slet ikke vil have dem, og hvis det er tilstrækkelig alvorligt, det, de flygter fra, så *skal* de sendes hjem.

Der kan vist ikke herske tvivl om, at SF er imod det her forslag.

Søren Søndergaard (EL):

Man må jo sige, at Fremskridtspartiet ikke har mistet evnen til at forbløffe, og det er jo meget positivt. Det er jo et forbløffende forslag. Det er så forbløffende, at jeg overhovedet ikke kan tage stilling til det, for jeg kan hverken ud fra selve forslaget eller ud fra bemærkningerne forstå, hvad der menes.

Jeg vil prøve at stille fire spørgsmål til Fremskridtspartiet for eventuelt at få klarhed over, hvad Fremskridtspartiet måtte have tænkt med forslaget, sådan at der, når det nu bliver gennemført i næste samling, måske er mulighed for, at det bliver en lille smule mere klart.

For det første vedrørende forslaget om hjemsendelse af folk, der er dømt til døden: Gælder det kun for folk, der er dømt til døden, eller gælder det også folk, der er *anklaget* for noget, som kan føre til dødsstraf, altså anklaget for terrorisme? Jeg spørger, fordi det jo er sjældent, at folk, der er flygtninge i Danmark, er dømt til døden. Normalt, hvis folk har været igennem en retssag og er blevet dømt til døden, sidder de enten i et meget sikkert fængsel, eller også er de døde. Den normale procedure er, at de er flygtet *inden* en retssag. Derfor er der en række folk, som ikke er dømt til døden, men som er anklaget for noget, der kan føre til dødsstraf. Gælder forslaget også dem, eller gælder det kun den helt særlige gruppe, som *har* fået deres dom? Det var det ene spørgsmål.

Det andet spørgsmål er der andre, der har været inde på: Hvordan vil Fremskridtspartiet afklare, om den pågældende har begået den forbrydelse, som vedkommende er anklaget for, og som har ført til dødsstraf, eller om den pågældende ikke har begået den forbrydelse? Er det noget, den danske Højesteret skal tage stilling til, eller forestiller Fremskridtspartiet sig, at der skal laves en særdomstol, som skal begynde at tage stilling til den slags spørgsmål? Det synes jeg også kunne være interessant at få belyst.

For det tredje skriver Fremskridtspartiet, at det er en helt uholdbar situation, hvis der blandt terrorister overalt i verden breder sig den opfattelse, at man kan beskytte sig mod andre landes lovlige myndigheder ved at opnå politisk asyl i Danmark.

Kunne hr. Tom Behnke ikke definere begrebet lovlige myndigheder? Er de kinesiske myndigheder lovlige myndigheder? Er de serbiske nationalister i Bosnien lovlige myndigheder? Sudan har været nævnt, og man kunne nævne en række andre lande. Det kunne være interessant at vide, hvad hr. Tom Behnke betragter som de lovlige myndigheder. Er de lovlige myndigheder bare dem, der har magten? Det vil sige: Er det alle lande, man kan sendes tilbage til?

Den sidste ting, jeg godt kunne tænke mig at få opklaret, er, at Fremskridtspartiet i begrundelsen skriver, at man finder det forkert, at Danmark fungerer som et center for mordere og terrorister.

Var det muligt, at hr. Tom Behnke kunne give nogle eksempler på, at Danmark har fungeret som center for mordere og terrorister, uden at der er grebet ind? Det må vel være det, der er meningen. Det kan vel ikke være en besværgelse, at man ikke vil have, der skal begås ulovligheder. Det kan jo ske. Det afgørende er, om man griber ind.

Sidder hr. Tom Behnke inde med en viden, der viser, at Danmark har fungeret som center for mordere og terrorister, uden at de danske myndigheder har grebet ind, synes jeg, at det kunne være utrolig interessant. Det kan være, vi kan få fyldt presselogerne deroppe, hvis hr. Tom Behnke vil stille sig herop og afsløre de eksempler.

Men kunne vi ikke få klarhed over de fire spørgsmål, sådan at genfremsættelsen måske kan blive lidt mere konstruktiv?

Tom Behnke (FP):

Forslaget er blevet tilbagevist af bl.a. ministeren med begrundelsen, at den type personer slet ikke vil kunne opnå asyl i Danmark. Ikke desto mindre er det jo et faktum, at hvis de når til Danmark, så får de lov til at blive i Danmark netop med den anden begrundelse, som ministeren gav: at de ikke vil kunne sendes tilbage, hvis de er dømt for den pågældende gerning. Så det er måske rigtigt nok, at de ikke har fået asyl i Danmark, men de har dog fået lov til at blive i Danmark.

Danmark skal ikke være et helle eller et fristed for terrorister og drabsmænd. Hvis der med det udgangspunkt er vilje – f.eks. hos Venstre og De Konservative – til at justere forslaget, således at det bliver blødt op på nogle punkter, men stadig væk så vi fastholder princippet om, at Danmark ikke skal være et fristed for terrorister og drabsmænd, er vi klar til at forhandle dér.

Princippet skal simpelt hen være – og det må vi fastholde – at Danmark ikke skal være et fristed for terrorister og drabsmænd. Det største problem ligger naturligvis i, at det ret hurtigt vil kunne rygtes rundt i verden, og at man vil få det incitament, at man vil gøre, hvad man kan for at nå til Danmark og lovligt eller ulovligt komme ind i landet og dermed få lov til at blive her, til trods for at man ikke kan få asyl.

Hr. Helge Adam Møller foreslog ministeren, at der skulle nedsættes et udvalg, som kunne se på hele det her område, og som måske kunne justere lidt på det. Et sådant forslag støtter vi naturligvis i Fremskridtspartiet, og vi deltager gerne med ideer til udvalgsarbejdet.

Man kunne jo passende i forbindelse med den debat, der også har været lidt frem og tilbage om, hvordan vi skal definere, hvad terrorisme er, tage udgangspunkt i, hvordan den danske definition er. Sværere ville det jo ikke være. Og manddrab er jo altså manddrab, uanset hvor det foregår i verden, så det er der ikke så meget at diskutere om.

De små tekniske besværligheder, der kan være i forslaget, burde ikke være et problem. Hvis viljen var der til at sikre, at Danmark ikke skal være et fristed for terrorister og drabsfolk, ville man kunne forhandle sig frem til, at det her forslag kunne passes ind, så der kunne blive et flertal for ideerne og tankerne bag forslaget.

I forslaget her er der jo ikke lagt op til, at den eksakte ordlyd, der ligger i forslaget, skal være

gældende lovgivning – selvfølgelig skal den ikke det. Det, der er lagt op til her, er en debat om, hvorvidt Danmark skal være et fristed for terrorister og drabsmænd. Det mener Fremskridtspartiet ikke at Danmark skal være. Jeg kan forstå, at der er divergerende holdninger til det spørgsmål i Folketinget; det er selvfølgelig lidt kedeligt.

Men vi håber, at ministeren tager opfordringen fra hr. Helge Adam Møller op, og at der bliver nedsat et sådant udvalg.

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Fru Birthe Rønn Hornbech opfordrede til og spurgte om, om der dog ikke kunne gøres et eller andet i forbindelse med de her spørgsmål i EU-sammenhæng. Og til det er svaret, at det sker på hvert eneste EU-justitsministermøde. Der er bekæmpelse af international terrorisme det, der står øverst på dagsordenen.

Der er samarbejde igennem Interpol, der er samarbejde i Trevigruppen imellem de 15 EU-lande, og i øvrigt er det noget, som man beskæftiger sig med i en hvilken som helst sammenhæng, hvor en række lande, der har dette fælles problem, er sammen.

Til opfordringen om at nedsætte et udvalg vil mit svar være, at det skal jeg ikke blande mig i, for det bør rettelig – ifølge det, som jeg siger her – være i justitsministerens regi, den slags overvejelser foregår. Det må det, fordi det er klart terroriserettet og naturligvis skal ses i sammenhæng med de ting, som man i øvrigt beskæftiger sig med under justitsministerens ressort i EU-sammenhæng. Så stil spørgsmålet til ham.

Anne Baastrup (SF):

Jeg er lidt overrasket over indenrigsministerens oplysning om, at spørgsmålet om terrorisme er en del af Europoldiskussionen.

Sagen er netop den, at man i forbindelse med Europolkonventionens udarbejdelse ikke kunne blive enige om en fælles definition af, hvad terrorisme var. Man lavede så en konvention, hvor der stod, at om 2 år skulle man finde ud af det, og så skulle spørgsmålet om terrorisme omfattes af den fremtidige konvention.

Det har vi i SF kritiseret, men det er ikke mit indtryk, at man endnu er blevet enige om, hvad terrorisme er.

Justitsministeren har jo også bl.a. i den anledning på baggrund af en kommentar fra hr. Keld Albrechtsen oplyst, at det ikke kan afvises, at hr.

Keld Albrechtsen, hvis han kom til Baskerlandet, ville blive defineret som terrorist efter de spanske forhold. Det viser jo i al sin enkelhed, hvor utrolig vanskeligt det er at finde en fælles definition af terrorisme.

Det var kun lige af hensyn til referatet.

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Så vil jeg også af hensyn til referatet yderligere understrege følgende:

Jeg siger ikke, at man i Interpolsammenhæng er nået frem til fælles definitioner. Det, jeg alene gør opmærksom på, er, at spørgsmål af denne karakter nu engang hører under justitsministerens ansvarsområde, og derfor – og det er det, jeg nævner som eksempel – er det justitsministeren, som beskæftiger sig med de her sammenhænge i EU. Derfor må det også være justitsministeren, der svarer på, hvad man her i landet i øvrigt kan gøre som opfølgning på det, der sker i form af forskellige typer internationale aftaler og forberedelser til det osv. osv. Det var alene det.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Der er ikke mere på dagsordenen.

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Det Politisk-Økonomiske Udvalg (9/11 95):

Udtræder: Ole Stavard (S)

Nyt medl.: Pia Gjellerup (S)

Folketingets næste møde afholdes onsdag den 15. november 1995 kl. 13.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den dagsorden, der er opslået i salen.

Med hensyn til de øvrige møder i den kommende uge skal jeg henvise til den omdelte ugeplan.

Mødet hævet kl. 15.17
